

Voorwaarden en Overeenkomsten

N.V. De Verenigde Effecten Compagnie

April 2021

INHOUDSOPGAVE

ALGEMENE VOORWAARDEN VOOR BELEGGINGSDIENSTEN.....	3
VOORWAARDEN VERMOGENSBEHEER	15
VOORWAARDEN BELEGGINGSBEMIDDELING/ORDEREXECUTIE	18
KENMERKEN VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN DAARAAN VERBONDEN SPECIFIEKE RISICO'S	22
BELEGGERSPROFIELEN	32
ORDERUITVOERINGSBELEID, BENCHMARKING EN VERGOEDINGEN AAN DERDEN	34
BELANGRIJKE ADRESSEN	36

ALGEMENE VOORWAARDEN VOOR BELEGGINGSDIENSTEN

1. Reikwijdte en definities

1.1. Door ondertekening door Cliënt van de Verklaring van Aanvaarding van Voorwaarden verklaart Cliënt de onderhavige voorwaarden te hebben ontvangen, gelezen en begrepen en de toepasselijkheid daarvan te aanvaarden.

1.2. In de onderhavige voorwaarden en alle overige tussen partijen geldende voorwaarden en overeenkomsten hebben de volgende termen de volgende betekenis:

- VEC: N.V. De Vereenigde Effecten Compagnie
- Bank: de geregistreerde kredietinstelling die fungeert als depotbank voor de gelden en financiële instrumenten (m.n. effecten) van Cliënt.
- Beurs: de effectenbeurs, optiebeurs, termijnmarkt of het handelssysteem waar ook ter wereld waar de betrokken financiële instrumenten en andere waarden worden verhandeld en/of waar een order bestemd is om te worden uitgevoerd.
- Clearinginstituut: de instelling die voor de beurs de clearing verzorgt van de transacties en posities in financiële instrumenten.
- Cliënt: de natuurlijke of rechtspersoon met wie VEC de overeenkomst sluit en voor wiens rekening en risico VEC transacties in financiële instrumenten verricht en doet verrichten.
- Effecten: effecten als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht.
- Financiële instrumenten: financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht, waaronder steeds mede begrepen effecten, rechten van deelneming in een beleggingsinstelling niet zijnde effecten, opties, termijncontracten en andere effectenderivaten - en/of andere, al dan niet daarmee verband houdende waarden.
- Reglementering: het complex van statuten, reglementen, en andere voorschriften (met inbegrip van de contractspecificaties van het betreffende financieel instrument) van de beurs en/of clearinginstituut dan wel - indien een financieel instrument niet aan een beurs is genoteerd - de regels die zijn gesteld ten aanzien van (de verhandelbaarheid van) het financieel instrument, de inhoudelijke specificaties en voorwaarden ervan, en ook overigens al hetgeen is opgenomen in het prospectus van het financieel instrument zoals deze te eniger tijd gedurende de looptijd van de relatie tussen Cliënt en VEC al dan niet na wijziging luiden.
- Verklaring van Aanvaarding: akte houdende aanvaarding door Cliënt van toepasselijkheid van de juridische voorwaarden en bepalingen die tussen partijen kracht van overeenkomst zullen hebben.
- Vermogen: de vermogensbestanddelen (gelden en financiële instrumenten) van Cliënt op de aan de dienstverlening onderworpen geld- en effectenrekening(en) van Cliënt.

1.3. De onderhavige voorwaarden hebben in de relatie tussen Cliënt en VEC kracht van overeenkomst ongeacht welke specifieke beleggingsdienst partijen hebben afgesproken.

1.4. Alle terminologie in de onderhavige voorwaarden heeft de betekenis zoals omschreven in de

reglementering behoudens voor zover uit de context een andere betekenis blijkt.

1.5. Indien en voor zover het in de onderhavige voorwaarden bepaalde afwijkt van de tussen partijen toepasselijke specifieke voorwaarden - Voorwaarden Vermogensbeheer of Voorwaarden Beleggingsbemiddeling/Orderexecutie - dan prevaleren de specifieke voorwaarden boven de onderhavige voorwaarden. Eventuele, schriftelijk vastgelegde individuele partijafspraken prevaleren boven alle genoemde voorwaarden.

2. Informatieplicht van Cliënt

2.1. Voor zover nodig en relevant voor een geschikte en passende beleggingsdienstverlening van VEC aan Cliënt wint VEC bij aanvang van de relatie informatie in over de financiële positie en persoonlijke situatie van Cliënt, over zijn kennis van en ervaring met beleggen in financiële instrumenten, zijn beleggingsdoelstellingen en risicobereidheid. Dit geschiktheidsonderzoek stelt VEC in staat in het belang van Cliënt te handelen. Cliënt is verplicht VEC volledig en voldoende gedetailleerd de informatie te verschaffen die VEC vraagt alsmede - ongevraagd - alle overige informatie welke in dat kader relevant is.

2.2. Cliënt is tijdens de duur van de relatie - ook ongevraagd - verplicht om VEC onverwijld op de hoogte te stellen van substantiële wijzigingen in zijn financiële positie en/of persoonlijke situatie, zijn beleggingsdoelstellingen of risicobereidheid. VEC mag afgaan op de door Cliënt mondeling dan wel schriftelijk verstrekte informatie en is niet gehouden deze informatie op juistheid en volledigheid te controleren, tenzij hiertoe een concrete aanleiding is.

2.3. Cliënt staat ervoor in dat alle door hem verstrekte informatie volledig en juist is. Cliënt is zich ervan bewust dat onjuiste en/of onvolledige informatie ertoe kan leiden dat VEC - indien van toepassing - vermogensbeheer of transacties in financiële instrumenten uitvoert dat/die niet geschikt, passend of zelfs nadelig is/zijn voor Cliënt.

2.4. Indien voor Cliënt zelf of voor bepaalde personen binnen de organisatie van Cliënt op grond van een zgn. insiderreglement of andere voorschriften bij of krachtens de wet, beperkingen gelden in de bevoegdheid om te handelen of posities te hebben in (bepaalde) financiële instrumenten, gelden de in de vorige leden van dit artikel genoemde mededelingsplichten van Cliënt jegens VEC ook voor die informatie. Cliënt en de betreffende personen binnen zijn organisatie blijven steeds zelf verantwoordelijk en aansprakelijk voor naleving van de bedoelde beperkingen. Indien Cliënt geheel aan de genoemde mededelingsplicht heeft voldaan, rust op VEC een inspanningsverplichting om Cliënt behulpzaam te zijn bij diens streven om te zorgen dat de beperkingen in acht worden genomen. Indien door derden civielrechtelijke of bestuursrechtelijke claims tegen VEC worden ingesteld in verband met het feit dat Cliënt (of personen binnen diens organisatie) hebben gehandeld in strijd met die beperkingen, is Cliënt jegens VEC tot vrijwaring gehouden voor zodanige claims inclusief redelijke kosten van rechtsbijstand van VEC.

3. Handel in financiële instrumenten

3.1. VEC zal - al naar gelang de aard van de dienstverlening - hetzij op verzoek van Cliënt, hetzij op eigen initiatief financiële instrumenten (doen) kopen, (doen) verkopen, (doen) uitoefenen en afwickelen, alles voor rekening en risico van Cliënt.

3.2. VEC is bevoegd in het kader van haar dienstverlening gebruik te maken van de diensten van derden. VEC is niet aansprakelijk voor tekortkomingen van door haar ingeschakelde derden indien zij aantoonbaar dat zij bij de keuze van die derden de nodige zorgvuldigheid in acht heeft genomen.

4. Verantwoordelijkheid VEC

4.1. VEC zal - al naar gelang de aard van de dienstverlening - steeds de bij of krachtens de wet vereiste zorgvuldigheid in acht nemen en daarbij naar beste kunnen met de belangen van Cliënt rekening houden.

4.2. VEC kwalificeert Cliënt ingevolge de Wet op het financieel toezicht als niet-professionele belegger, hetgeen inhoudt dat Cliënt de maximaal wettelijke bescherming geniet. Krachtens deze wet heeft Cliënt het recht aangemerkt te worden als professionele belegger of in aanmerking komende tegenpartij, indien aan de daarvoor geldende voorwaarden wordt voldaan. Hierdoor geniet Cliënt een lagere wettelijke bescherming. VEC kan besluiten gebruik te maken van haar wettelijk recht om een dergelijk verzoek van Cliënt af te wijzen.

5. Bewaring gelden en/of financiële instrumenten

5.1. De gelden en financiële instrumenten van Cliënt waarop de dienstverlening van VEC betrekking heeft, zullen worden geadministreerd op een rekening ten name van Cliënt bij de bank en, indien van toepassing, daartoe bevoegde derden.

5.2. Cliënt machtigt VEC hierbij om over de bedoelde rekening te beschikken uitsluitend voor zover zulks nodig is voor de uitvoering van de overeenkomst(en) tussen partijen.

5.3. De bank draagt zorg voor afwikkeling en settlement van orders en transacties. De bank zal de effectenrekening van Cliënt debiteren of crediteren tegen gelijktijdige creditering dan wel debitering van het ingevolge de effectennota te ontvangen of verschuldigde bedrag op de geldrekening van Cliënt.

6. Informatieverstrekking langs elektronische weg

Cliënt geeft VEC uitdrukkelijk toestemming langs elektronische weg, waaronder begrepen per e-mail aan een door Cliënt opgegeven e-mailadres en/of via de internetsite(s) van VEC en/of de bank en/of andere derden, informatie aan Cliënt te verschaffen omtrent de door VEC en/of de bank geadministreerde gegevens betreffende Cliënt en zijn geld- en effectenrekening. Deze informatie heeft mede betrekking op mededelingen, bevestigingen (waaronder wijzigingen in de Verklaring van Aanvaarding zoals het beleggersprofiel), opgaven, rekeningafschriften, nota's, rapportages, (wijzigingen in) voorwaarden en overeenkomsten en overige informatie die VEC, al dan niet uit hoofde van deze overeenkomst, dient/wil (te) verstrekken.

7. Belangenconflicten

7.1. VEC acteert in de hoedanigheid van bemiddelaar in financiële instrumenten en vermogensbeheerder voor cliënten. VEC treedt niet op als handelaar voor eigen rekening in financiële instrumenten, emissiebegeleider of kredietinstelling en publiceert geen research. Dochteronderneming VEC Fondsbeheer B.V. treedt wel op als fondsbeheerder van beleggingsfondsen die onderdeel uit kunnen maken van de beleggingsportefeuille van Cliënt.

7.2. VEC heeft voor zover relevant fysieke, organisatorische (waaronder procedurele) en personele maatregelen getroffen, die ervoor dienen te zorgen dat een gescheiden, onafhankelijk en integer marktoptreden van VEC, haar organen en medewerkers voldoende wordt gewaarborgd. De vergoedingen die VEC en VEC Fondsbeheer B.V. in rekening brengen en ten laste van Cliënt komen, worden op transparante wijze aan Cliënt kenbaar gemaakt. Naar het beste weten van VEC zijn er geen andere bestaande of potentiële belangenconflicten tussen haar en Cliënt en/of tussen Cliënt en andere cliënten van VEC. Indien een dergelijk belangenconflict zich voordoet, zal VEC Cliënt hiervan onverwijld in kennis stellen onder vermelding van de bijzonderheden die Cliënt in staat moeten stellen met kennis van zaken een beslissing te nemen.

7.3. Indien VEC bij de uitvoering van de diensten voor rekening en risico van Cliënt onverhoopt vergoedingen van derden ontvangt, zullen deze aan Cliënt worden gerestitueerd.

8. Risico's van beleggen, verliezen

8.1. De kenmerken van de financiële instrumenten waarop de dienstverlening van VEC betrekking heeft, waaronder de aan die financiële instrumenten verbonden specifieke beleggingsrisico's, zijn nader toegelicht in het hoofdstuk 'Kenmerken van financiële instrumenten en daaraan verbonden specifieke risico's'. Deze toelichting is niet uitputtend. VEC zal Cliënt op diens verzoek aanvullende informatie verstrekken. Cliënt verklaart dat hij de toelichting heeft gelezen en begrepen en zich van de inhoud bewust is.

8.2. Beleggen in financiële instrumenten houdt het nemen van risico in. Indien uit de financiële positie, de beleggingsdoelstelling of de risicobereidheid van Cliënt blijkt dat deze in het geheel geen risico van waardevermindering kan of wil nemen, dan is beleggen in financiële instrumenten voor hem niet geschikt.

8.3. Indien Cliënt (mede) belegt met geleend geld dan scheidt dit extra risico's, onder meer het risico dat na liquidatie van de belegging een schuld overblijft. Ingeval de financiële instrumenten tot zekerheid van de lening strekken, loopt Cliënt het risico dat de onderpandwaarde van de financiële instrumenten door koersdaling onvoldoende wordt en hij zekerheden moet aanvullen. Cliënt verklaart deze risico's te begrijpen en te aanvaarden en staat ervoor in dat hij in staat is deze risico's te dragen.

8.4. Elke substantiële waardevermindering, maar ook elke substantiële waardevermeerdering van een belegging van Cliënt, geeft aan dat er een substantieel risico kleeft aan die belegging. Het is voorts niet mogelijk hoge rendementen te verwerven zonder grote risico's te nemen. Cliënt verklaart hiermee dat deze

basisbeginselen hem bekend zijn.

8.5. Cliënt verklaart hierbij dat hij de risico's, verbonden aan het doen van transacties in financiële instrumenten, begrijpt en aanvaardt en staat ervoor in dat hij in staat is het verlies te dragen dat uit dergelijke transacties kan voortvloeien.

8.6. Indien Cliënt de risico's van een of meer voor zijn rekening en risico gedane transacties niet (meer) geheel overziet, is hij verplicht dit onmiddellijk schriftelijk aan VEC mee te delen. VEC is bevoegd doch niet verplicht na ontvangst van deze kennisgeving de uitvoering van orders op te schorten en/of de bedoelde transactie(s) door (een) tegengestelde transactie(s) voor rekening en risico van Cliënt ongedaan te maken.

9. Bijzondere risico's

De rechten van Cliënt hangen samen met en worden mede bepaald door de reglementering. Cliënt verklaart zich bewust te zijn dat zich op de markten bijzondere omstandigheden kunnen voordoen en/of dat de beurzen of clearinginstituten op grond van de reglementering besluiten en maatregelen kunnen nemen, zowel in noodsituaties als daarbuiten, die invloed kunnen hebben op zijn beleggingen. Onder meer kan in bijzondere omstandigheden de handel geheel of gedeeltelijk worden opgeschort. Bijzondere omstandigheden zijn onder meer: ongewoon grote toevloed van orders op de beurs of bij VEC, storingen of capaciteitstekortkomingen in computer-, communicatie- of andere systemen, lijnen of apparatuur, en gehele of gedeeltelijke opschorting of belemmering op de markt van de onderliggende waarden. Voor de nadelige gevolgen van in dit artikel bedoelde bijzondere omstandigheden is VEC niet aansprakelijk.

10. Kosten en vergoedingen

10.1. VEC zal Cliënt, ter zake de door VEC verrichte dienstverlening, kosten en vergoedingen in rekening brengen op basis van de bij VEC geldende tarieven. Deze kosten en vergoedingen kunnen onder meer bestaan uit transactiekosten, kosten van verslaglegging en - afhankelijk van de aard van de specifieke dienstverlening - een resultaatsafhankelijke vergoeding of een vaste vergoeding, welke afhankelijk is van de waarde van het vermogen op enig moment, of een combinatie van beide.

10.2. Cliënt geeft hierbij een incassovolmacht aan VEC op grond waarvan VEC haar facturen ter zake het op grond van dit artikel aan haar toekomende in kopie toe zal zenden aan de bank en de bank de rekeningen van Cliënt respectievelijk VEC voor de factuurbedragen zal debiteren respectievelijk crediteren.

10.3. Indien de relatie - waarop deze voorwaarden betrekking hebben - eindigt, is VEC niet gehouden tot gehele of gedeeltelijke restitutie van aan haar betaalde kosten en vergoedingen en blijft Cliënt reeds vervallen doch nog niet betaalde kosten en vergoedingen onverminderd verschuldigd.

10.4. Kosten en vergoedingen, welke in verband met de uitvoering van deze voorwaarden door derden aan VEC in rekening gebracht worden, zullen door VEC aan Cliënt afzonderlijk in rekening worden gebracht en door Cliënt aan VEC worden betaald.

10.5. VEC heeft het recht de tarieven van de in dit artikel bedoelde kosten en vergoedingen eenzijdig te wijzigen, onverminderd het recht van Cliënt om de relatie met VEC naar aanleiding van de tariefswijziging op te zeggen. VEC zal Cliënt hieromtrent informeren en maakt daarbij gebruik van de vorm en het (tele)communicatiemiddel (telefoon, brief, fax, dagafschrift, e-mailbericht, publicatie op internet etc.), welke zij naar de omstandigheden van het geval redelijk acht. VEC wordt daarmee geacht Cliënt deugdelijk te hebben geïnformeerd. De wijziging gaat met onmiddellijke ingang in, tenzij VEC een andere ingangsdatum bepaalt. De wijziging kan niet met terugwerkende kracht in werking treden.

10.6. Het voorgaande laat onverlet dat Cliënt aan de bank kosten van de dienstverlening van deze verschuldigd is. Dit kunnen o.a. transactie gerelateerde kosten, kosten van derden (buitenlandse beurzen en brokers), bewaarloon, banking- of service fees en overboekingskosten zijn. De bank brengt haar kosten rechtstreeks aan Cliënt in rekening.

10.7. Indien VEC onverhoopt van derden vergoedingen ontvangt, waaronder bestands-, aanbreng- en plaatsingsvergoedingen, zal VEC deze restitueren aan Cliënt.

11. Marginverplichting en afwikkeling van contracten

11.1. Met betrekking tot iedere voor zijn rekening geschreven of te schrijven optie en geopende of te openen positie in termijncontracten, is Cliënt verplicht om onmiddellijk zekerheid (margin) te stellen en te handhaven ten minste tot de minimum hoogte en in de vorm zoals van tijd tot tijd bepaald door de bevoegde toezichthouder, de bank of VEC zelf, echter onverminderd het recht van VEC om te allen tijde, op welke gronden ook, margin in andere vorm en tot een andere hoogte hoger dan het minimum te verlangen mits dit naar het redelijk oordeel van VEC nodig of wenselijk is ter bescherming van de belangen van VEC of van Cliënt zelf.

11.2. VEC kan te allen tijde verlangen dat Cliënt de geschatte margin samenhangende met een order verschaft voordat de order wordt uitgevoerd en dat Cliënt een eventueel margintekort opheft voordat een nieuwe order wordt uitgevoerd.

11.3. VEC zal van tijd tot tijd - en op verzoek van Cliënt tussentijds - aan Cliënt mededeling doen van de hoogte van de met zijn positie samenhangende dekkingseis.

11.4. Cliënt dient aan ieder bloot eerste verzoek van VEC tot het storten of bijstorten van margin steeds onmiddellijk te voldoen. VEC zal Cliënt hieromtrent informeren en maakt daarbij gebruik van de vorm en het (tele)communicatiemiddel (telefoon, brief, fax, dagafschrift, e-mailbericht, publicatie op internet etc.) welke zij naar de omstandigheden van het geval redelijk acht. VEC wordt daarmee geacht Cliënt deugdelijk te hebben geïnformeerd.

11.5. Indien cliënten van VEC positie aanhouden in short-posities in callopties, put-opties of

termijncontracten, zal middels willekeurige loting ("at random") worden bepaald welke cliënten worden aangewezen tot levering respectievelijk afname van onderliggende waarden of verrekening.

11.6. Voor de toepassing van dit artikel moet "VEC" gelezen worden als: "VEC en/of de bank".

12. Effectennota

VEC zal ervoor zorg dragen dat na uitvoering van een transactie in een financieel instrument zo spoedig mogelijk een schriftelijke bevestiging daarvan aan Cliënt wordt gestuurd, onder vermelding van de materiële relevante bijzonderheden van die transactie (de effectennota); hetzij zo spoedig mogelijk na uitvoering, hetzij op verzoek van Cliënt periodiek.

13. Protest en reclame

13.1. Cliënt is verplicht alle door VEC en/of de bank aan hem gezonden bevestigingen, (dag)afschriften, nota's en andere opgaven terstond na ontvangst te controleren. Voorts dient Cliënt te controleren of door of namens hem althans voor zijn rekening gegeven opdrachten juist en volledig zijn uitgevoerd en geen bezwaar oproepen. Bij constatering van een onjuistheid of onvolledigheid, of van de uitvoering van een transactie die naar de mening van Cliënt niet past binnen zijn beleggingsdoelstellingen of risicobereidheid of waartegen hij anderszins bezwaren heeft, is Cliënt gehouden VEC daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis te stellen. Indien Cliënt van mening is dat zijn gebruikelijke contactpersoon binnen VEC niet adequaat op zijn protest of klacht heeft gereageerd, is Cliënt verplicht de directie van VEC schriftelijk te informeren.

13.2. Indien Cliënt de inhoud van de in het vorige artikellid bedoelde bevestigingen niet heeft betwist respectievelijk zijn bezwaren tegen een transactie niet aan VEC heeft medegedeeld binnen drie werkdagen nadat die stukken redelijkerwijs geacht kunnen worden Cliënt te hebben bereikt, wordt vermoed dat Cliënt met de verrichte transactie en het beleggingsbeleid instemt, behoudens door Cliënt te leveren tegenbewijs.

13.3. Cliënt erkent en aanvaardt zijn schadebeperkingsplicht en zal alles doen wat redelijkerwijs in zijn vermogen ligt om eventuele schade tot een minimum te beperken. Indien Cliënt nalaat tijdig zijn schade te beperken, erkent en aanvaardt Cliënt dat alle schade vanaf het moment dat hij zijn schade had kunnen beperken voor zijn eigen rekening en risico is. Onder schadebeperkende maatregelen kunnen onder meer worden verstaan het liquideren (van een deel van) zijn portefeuille en het terugkopen van reeds verkochte financiële instrumenten om een positie zonder verlies te kunnen herstellen. Cliënt aanvaardt dat VEC niet gehouden is om, op het moment dat Cliënt zijn schade dient te beperken, Cliënt nogmaals uitdrukkelijk en/of schriftelijk te wijzen op het bestaan van zijn schadebeperkingsplicht.

14. Bijzondere beperkingen

Alle door lokale, nationale of internationale overheden, toezichthouders of zelfregulerende organisaties opgelegde of op te leggen voorschriften of beperkingen waarin in deze voorwaarden niet is voorzien en die van invloed zijn op de in deze overeenkomst bedoelde financiële instrumenten van Cliënt, zijn voor rekening en risico van Cliënt.

15. Routing orders en posities, transactierapportage aan toezichthouder

15.1. VEC beschikt rechtstreeks of door tussenkomst van haar relatienetwerk over verscheidene executiemogelijkheden voor orders in diverse financiële instrumenten. De wijze waarop, en de locatie waar VEC orders uitvoert en/of laat uitvoeren staat uitsluitend ter beoordeling aan VEC en de instelling die de orders uitvoert, onverminderd de verplichting van VEC om zich in te spannen om orders voor Cliënt zo snel mogelijk en voor de beste uitvoeringsprijs uit te (laten) voeren als binnen grenzen van redelijkheid - ook met het oog op de kosten van uitvoering voor Cliënt en/of VEC zelf - van haar verwacht mag worden. In dit verband zij verder verwezen naar het orderuitvoeringsbeleid van VEC en/of de bank.

15.2. Mede ter voorkoming van marktmanipulatie en handel met voorwetenschap meldt VEC, of de bank namens VEC, alle voor Cliënt uitgevoerde transacties aan de toezichthouder. In dit verband is VEC verplicht de identiteitsgegevens van Cliënt aan de toezichthouder te verstrekken.

16. Duur en beëindiging van de relatie

16.1. De relatie tussen VEC en Cliënt is aangegaan voor onbepaalde tijd. Zowel Cliënt als VEC heeft het recht de relatie door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de wederpartij met onmiddellijke ingang op te zeggen. Ingeval Cliënt de Cliëntenovereenkomst heeft opgezegd, blijft deze van kracht tot VEC de opzegging aan Cliënt heeft bevestigd.

16.2. Indien Cliënt in surséance van betaling of faillissement geraakt of (als rechtspersoon) wordt ontbonden of (als natuurlijk persoon) overlijdt, onder curatele wordt gesteld of zijn vermogen geheel of gedeeltelijk onder bewind wordt gesteld, eindigt de relatie tussen partijen daardoor niet onmiddellijk vanzelf. Cliënt en diens rechtsopvolgers onder algemene of bijzondere titel en zijn gemachtigden zijn verplicht VEC onmiddellijk mee te delen dat zich één van de genoemde omstandigheden voordoet. Nadat VEC deze mededeling heeft ontvangen, wordt de dienstverlening opgeschort (en worden reeds opgegeven maar nog niet uitgevoerde orders niet meer uitgevoerd) en zal VEC met Cliënt in contact treden over voortzetting van de relatie, alles onverminderd de bevoegdheid van partijen om de relatie met onmiddellijke ingang te beëindigen als bedoeld in het vorige lid van de onderhavige voorwaarden.

16.3. Transacties in financiële instrumenten die ten tijde van het eindigen van de relatie en/of van de specifieke dienstverlening nog niet zijn afgewikkeld, zullen door VEC zoveel mogelijk worden afgewikkeld conform de bepalingen van de toepasselijke voorwaarden.

17. Vertegenwoordigingsbevoegdheid

17.1. Mededelingen van of aan een door Cliënt aangewezen gemachtigde of contactpersoon gelden onvoorwaardelijk als mededelingen van of aan Cliënt. Indien Cliënt een rechtspersoon is, heeft VEC te allen tijde het recht zonder daartoe verplicht te zijn, mededelingen of orders van de aan Cliënt verbonden bestuurders aan te merken als gedaan door Cliënt. Hetzelfde geldt voor mededelingen of orders van personen binnen de organisatie van Cliënt waarvan bestuurders, gemachtigde of contactpersoon het vertrouwen hebben opgewekt dat deze daartoe bevoegd waren.

17.2. Jegens VEC blijft een volmacht gelden totdat zij schriftelijk door Cliënt is geïnformeerd dat de volmacht is ingetrokken en die wijziging redelijkerwijs in de administratieve organisatie van VEC kan zijn verwerkt.

18. Aansprakelijkheid

18.1. VEC is niet aansprakelijk voor een eventueel negatief rendement of schade als gevolg van waardevermindering, koersfluctuaties op de effectenmarkten of valutamarkt en/of door Cliënt geleden verliezen of schade door welke andere oorzaak dan ook, met in begrip van storingen of capaciteitstekortkomingen in computer-, communicatie- of andere systemen, lijnen of apparatuur, behalve indien en voorzover komt vast te staan dat de schade een rechtstreeks gevolg is van een toerekenbare tekortkoming van VEC bij de uitvoering van de overeenkomst(en) met Cliënt.

18.2. Als VEC, de bank dan wel een door haar ingeschakelde derde lid of contractant is van, of aangesloten is bij een beurs, een handelssysteem, een clearinginstituut of een andere organisatie, is VEC nimmer aansprakelijk jegens Cliënt voor handelen of nalaten van daaraan verbonden personen noch voor storingen of capaciteitstekortkomingen in computer-, communicatie- of andere systemen, lijnen of apparatuur waarvan eigendom of houderschap berust bij een dergelijke beurs, handelssysteem, clearinginstituut of andere organisatie.

18.3. VEC is nimmer aansprakelijk voor gevolgschade.

18.4. In een geval waarin aansprakelijkheid van VEC komt vast te staan, is haar schadevergoedingsplicht te allen tijde gemaximeerd tot het werkelijk verlies. Het werkelijk verlies is ten hoogste het verschil tussen enerzijds de actuele waarde van het vermogen vermeerderd met de onttrekkingen en anderzijds het aanvangsvermogen vermeerderd met de stortingen.

18.5. Cliënt vrijwaart VEC tegen mogelijke aanspraken van derden met betrekking tot de uitvoering van de overeenkomst.

19. Privacy: melding, persoonsgegevens Cliënt en opname van telefoongesprekken

19.1. VEC is gerechtigd om, al dan niet daartoe verplicht, door derden (waaronder beurzen, toezichthouders, politie en justitie in binnen- of buitenland), in het kader van de reglementering, de Wet op het financieel toezicht, andere Nederlandse of buitenlandse wetten, algemeen verbindende voorschriften of verdragen, gegevens over Cliënt, diens persoonsregistratie en/of diens orders of transacties in financiële instrumenten te verstrekken aan genoemde derden. Dit zal zich bijvoorbeeld voordoen als VEC een redelijk vermoeden heeft dat orders of transacties verboden misbruik van voorwetenschap of marktmanipulatie inhouden, dan wel VEC een vermoeden heeft dat Cliënt betrokken is bij witwaspraktijken of terrorismefinanciering. VEC kan wettelijk gehouden zijn om mededeling aan Cliënt dat een melding is gedaan achterwege te laten en is overigens niet verplicht van een gedane of voorgenomen melding mededeling te doen aan Cliënt.

19.2. De persoonsgegevens van Cliënt worden op grond van deze overeenkomst en de op VEC rustende

wettelijke verplichtingen opgenomen in de cliëntenregistratie van VEC. Deze persoonsgegevens omvatten ten minste naam, adres, woonplaats, en de overige gegevens welke bij of naar aanleiding van deze overeenkomst zijn verstrekt. VEC zal deze gegevens zorgvuldig en vertrouwelijk behandelen. VEC gebruikt alleen die gegevens die nodig zijn voor haar dienstverlening. VEC stelt de gegevens niet aan derden ter beschikking tenzij:

- (1) dat voortvloeit uit verplichtingen die Cliënt jegens VEC is aangegaan; of
- (2) dat voortvloeit uit verplichtingen die VEC uit hoofde van deze overeenkomst jegens Cliënt is aangegaan, waaronder het (doen) uitvoeren van transacties; of
- (3) gegevens op grond van een wettelijk voorschrift ter beschikking gesteld moeten worden aan een derde; of
- (4) in het geval dat VEC met een andere onderneming of kredietinstelling een regeling heeft getroffen gericht op het waarborgen van de continuïteit van de belangenbehartiging van de cliënten van VEC, voor zover voor een goede uitvoering van die regeling gegevens aan die andere onderneming dienen te worden verstrekt; of
- (5) dat noodzakelijk is voor het bewaken van de integriteit van de handel of markt(en) in financiële instrumenten.

19.3. Voor zover Cliënt bijzondere persoonsgegevens (bijvoorbeeld over de persoonlijke levenssfeer) verstrekt die door VEC in het kader van deze overeenkomst worden verwerkt, geeft Cliënt daarvoor toestemming. Cliënt is te allen tijde bevoegd de toestemming voor het verwerken van deze persoonsgegevens in te trekken. VEC zal in dat geval beoordelen in hoeverre zij haar verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst met Cliënt kan blijven nakomen.

19.4. In afwijking van het voorgaande gaat Cliënt ermee akkoord dat VEC de persoonsgegevens ter beschikking kan stellen aan maatschappijen die behoren tot de vennootschappelijke groep waarvan VEC deel uitmaakt.

19.5. Cliënt heeft desgevraagd recht op inzage, correctie, aanvulling, overdracht, beperking van het gebruik, afscherming en verwijdering van zijn persoonsgegevens. Een verzoek tot verwijdering van persoonsgegevens zal door VEC worden behandeld met inachtneming van de op haar rustende verplichtingen aangaande de bewaring van gegevens. Cliënt kan VEC verzoeken om een kopie van zijn gegevens.

19.6. VEC is bevoegd om van ieder telefoongesprek tussen haar en Cliënt een opname te (doen) maken, zodanige opname op te slaan in een archief en deze als bewijsmiddel te gebruiken bij klachten en/of procedures of anderszins. Op verzoek van Cliënt zal VEC de opname(s) verstrekken, voor zover deze gerelateerd zijn aan transacties in financiële instrumenten. Cliënt dient in dat geval concreet aan te geven op welke data en tijdstippen, met welk telefoonnummer en met welke medewerker van VEC is gesproken. VEC kan hiervoor kosten in rekening brengen.

19.7. Het privacy statement zoals opgenomen op de website van VEC is van toepassing op deze voorwaarden.

20. Garantieregeling

In de Wet op het financieel toezicht is ter bescherming van beleggers en spaarders een tweetal regelingen

opgenomen. Het Beleggerscompensatiestelsel is van toepassing op alle in Nederland gevestigde financiële ondernemingen die een vergunning hebben om beleggingsdiensten aan te bieden. Het Depositogarantiestelsel is van toepassing op alle in Nederland gevestigde kredietinstellingen. De uitvoering van deze regelingen berust bij De Nederlandsche Bank. VEC valt onder het Beleggerscompensatiestelsel. Op grond van deze regeling hebben particuliere cliënten van beleggingsondernemingen recht op een financiële bijdrage, indien een beleggingsonderneming onverhoopt niet voldoet aan haar verplichtingen inzake financiële instrumenten en/of gelden waar cliënten recht op hebben. Dergelijke situaties zouden zich kunnen voordoen bij een faillissement of surséance van betaling van VEC. Het Beleggerscompensatiestelsel is uitdrukkelijk niet bedoeld voor de compensatie van verliezen voortvloeiende uit beleggingen. De bedoelde financiële bijdrage bedraagt maximaal EUR 20.000 per cliënt.

21. Wijziging voorwaarden

21.1. VEC is te allen tijde bevoegd deze voorwaarden geheel of gedeeltelijk te wijzigen. VEC zal Cliënt hieromtrent informeren en maakt daarbij gebruik van de vorm en het (tele)communicatiemiddel (telefoon, brief, fax, dagafschrift, e-mailbericht, publicatie op internet etc.), welke zij naar de omstandigheden van het geval redelijk acht. VEC wordt daarmee geacht Cliënt deugdelijk te hebben geïnformeerd. De wijziging gaat met onmiddellijke ingang in, tenzij VEC een andere ingangsdatum bepaalt. De wijziging kan niet met terugwerkende kracht in werking treden.

21.2. Wijzigingen ten nadele van Cliënt zullen pas ingaan dertig dagen nadat Cliënt van deze wijzigingen in kennis is gesteld.

21.3. Voorzover bij of krachtens wet- en regelgeving, waaronder de Wet op het financieel toezicht, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, de Algemene Verordening Gegevensbescherming of wetten die daarvoor in de plaats treden, nadere eisen gesteld worden aan deze voorwaarden, zal een dergelijke wijziging automatisch deel uitmaken van deze voorwaarden, zonder dat daarvoor de instemming van Cliënt of VEC is vereist.

22. Toepasselijk recht / Jurisdictie

22.1. Op de relatie is Nederlands recht van toepassing.

22.2. Ingeval Cliënt een klacht heeft omtrent de dienstverlening, kan Cliënt deze schriftelijk voldoende gemotiveerd kenbaar maken aan de directie van VEC. Cliënt zal binnen twee weken na ontvangst door VEC op de hoogte worden gesteld omtrent de wijze van afhandeling van de klacht, inclusief de daarbij te verwachten termijn(en). VEC zal zich ertoe inspannen haar standpunt zonder onnodig uitstel aan Cliënt mede te delen. VEC zal Cliënt daarbij wijzen op zijn rechtsmiddelen zoals weergegeven in het volgende artikellid, indien de klacht niet naar tevredenheid is afgehandeld.

22.3. Geschillen welke uit of in verband met de relatie mochten ontstaan, zullen worden voorgelegd aan de rechter, welke bevoegd is krachtens Nederlands burgerlijk procesrecht. In afwijking daarvan is Cliënt, indien hij

als eisende partij optreedt, bevoegd om binnen de grenzen van de desbetreffende reglementen geschillen aanhangig te maken bij die klachtencommissies aan wier bevoegdheid VEC zich heeft onderworpen. Dit is thans het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid).

VOORWAARDEN VERMOGENSBEHEER

1. Reikwijdte en dienstverlening

1.1. Door ondertekening door Cliënt van de Verklaring van Aanvaarding van Voorwaarden hebben de onderhavige voorwaarden kracht van overeenkomst tussen Cliënt en VEC.

1.2. In deze voorwaarden wordt verstaan onder:

”Beheer”: Het verrichten van alle beheers- en beschikkingshandelingen, waaronder mede begrepen aankoop, vervreemding, belegging en herbelegging, aangaan van debetstanden, bezwaring, doen bewaren en al hetgeen VEC in verband daarmee nuttig of nodig zal oordelen; schrijven van opties en andere transacties, waardoor ten laste van Cliënt verplichtingen kunnen ontstaan en uitoefenen van optiecontracten; incasseren van coupons, dividenden en aflosbaar gestelde obligaties alsmede alle andere handelingen die uit het beheer voortvloeien; een en ander behalve voorzover uitgesloten.

”Vermogen”: De vermogensbestanddelen (gelden en financiële instrumenten) van Cliënt op de aan het beheer onderworpen geld- en effectenrekening(en) van Cliënt.

1.3. Cliënt geeft hierbij opdracht, last en voorzover nodig volmacht aan VEC om namens Cliënt en voor diens rekening en risico het beheer over het vermogen te voeren met inachtneming van de in artikel 2 van deze voorwaarden genoemde doelstellingen en beperkingen, welke opdracht, last en volmacht VEC hierbij aanvaardt.

1.4. Onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 2 van deze voorwaarden zal VEC in het kader van het beheer vrij zijn in de wijze van belegging en herbelegging van het vermogen en zal zij steeds bevoegd zijn om bestaande waarden door andere te (doen) vervangen.

1.5. VEC zal ten minste jaarlijks een geschiktheidsrapportage aan Cliënt verstrekken. Deze rapportage heeft tot doel vast te stellen of het verrichte beheer (nog) geschikt voor Cliënt is. In dit verband beoordeelt VEC of de beleggingsportefeuille, inclusief de daarmee samenhangende transacties, (nog) past bij het beleggersprofiel. Het met Cliënt overeengekomen beleggersprofiel is gebaseerd op de beleggingsdoelstellingen, beleggingshorizon, financiële situatie, risicobereidheid, kennis en ervaring van Cliënt.

2. Doelstellingen en beperkingen

2.1. Cliënt zal VEC een opgave verstrekken van zijn doelstellingen ter zake het beheer van het vermogen, welke doelstellingen door VEC schriftelijk zullen worden vastgelegd. Cliënt zal controleren of zijn doelstellingen juist zijn omschreven, alvorens de Verklaring van Aanvaarding te ondertekenen.

2.2. Cliënt is voorts bevoegd aan VEC specificaties te verstrekken terzake kwalitatieve en/of kwantitatieve beperkingen ten aanzien van de (categorieën van) financiële instrumenten waarin dan wel financiële markten waarop mag worden belegd, welke opgave eveneens schriftelijk zal worden vastgelegd.

2.3. Indien Cliënt wijzigingen wil aanbrengen in de gegevens als bedoeld in lid 1 en 2 van dit artikel, dient hij dat schriftelijk aan VEC mede te delen. Dergelijke wijzigingen worden van kracht indien en zodra VEC de ontvangst schriftelijk heeft bevestigd en heeft verklaard dat zij de wijzigingen in acht zal nemen. Indien VEC daartoe niet bereid is, deelt zij dit prompt aan Cliënt mee.

3. Administratie en verslaglegging

3.1. VEC zal voor eigen rekening een beperkte administratie bijhouden van de beleggingsportefeuille van Cliënt, welke voldoet aan de daaraan bij of krachtens de Wet op het financieel toezicht gestelde eisen.

3.2. VEC zal (ten minste) één keer per kwartaal aan Cliënt een schriftelijke opgave verstrekken, welke een getrouw en volledig overzicht geeft van de waarde en samenstelling van het vermogen per de datum van die opgave.

3.3. De opgave bedoeld in het vorige artikellid bevat ten minste de volgende gegevens:

- (1) de samenstelling naar soort financiële instrumenten, naar individuele financiële instrumenten en de marktwaarde van het vermogen;
- (2) een specificatie van de mutaties in het vermogen sedert de laatst voorafgaande opgave;
- (3) de berekening van de op dat moment gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten;
- (4) een vergelijking van de resultaten over de overzichtsperiode met een - al dan niet - tussen Cliënt en VEC overeengekomen benchmark of vergelijkingsmaatstaf ; en
- (5) de aan Cliënt in rekening gebrachte, respectievelijk in rekening te brengen kosten van de dienstverlening door VEC en overige kosten.

3.4. Financiële instrumenten in de beleggingsportefeuille van Cliënt worden gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de laatst bekende beurskoers dan wel andere reële waarde.

3.5. Naast deze en de gebruikelijke rapportage van de bank, kan VEC op verzoek van Cliënt een overzicht doen toekomen van zijn vermogen.

3.6. VEC zal Client (tussentijds) informeren, indien de totale waarde van het vermogen met 10% of meer is gedaald vergeleken met de waarde van het vermogen in de laatste aan Cliënt toegezonden kwartaalopgave. Cliënt stemt ermee in dat Cliënt niet apart door VEC wordt geïnformeerd over koersdalingen van 10% of meer van individuele financiële instrumenten in de geld- en effectenrekening(en).

3.7. Ten minste jaarlijks zal VEC aan Cliënt een overzicht verstrekken van de totale kosten die verband houden met de dienstverlening. De totale kosten bestaan enerzijds uit directe kosten van de dienstverlening, die rechtstreeks door met name VEC en de bank bij Cliënt in rekening worden gebracht, en anderzijds uit indirecte kosten, die gerelateerd zijn aan de financiële instrumenten in de portefeuille van Cliënt. Het cumulatieve effect van de totale kosten op het (verwachte) rendement zal door middel van een illustratie worden gegeven.

3.8. Cliënt is gehouden de in lid 3 van dit artikel genoemde gegevens bij ontvangst te controleren en zal bij onduidelijkheden onverwijld contact opnemen met VEC.

4. Beschikkingmacht Cliënt

Partijen wensen dat VEC te allen tijde volledig inzicht en overzicht heeft in het vermogen dat onder haar beheer berust en dat haar visie en door haar toegepaste technieken en strategieën niet worden geschaad of belemmerd door handelingen van Cliënt of derden. Partijen komen daarom overeen dat Cliënt tijdens de duur van het beheer alleen in overleg met VEC zelfstandig kan beschikken over het vermogen en de geld- en effectenrekening(en); alles onverminderd de bevoegdheid van Cliënt om de relatie op te zeggen.

VOORWAARDEN BELEGGINGSBEMIDDELING/ORDEREXECUTIE

1. Reikwijdte en dienstverlening

1.1. Door ondertekening door cliënt van de Verklaring van Aanvaarding van Voorwaarden hebben de onderhavige voorwaarden kracht van overeenkomst tussen Cliënt en VEC.

1.2. VEC zal in opdracht van Cliënt voor diens rekening en risico transacties in financiële instrumenten (laten) verrichten. VEC draagt zorg voor correcte uitvoering van de orders van Cliënt.

1.3. VEC draagt zorg voor administratie van uitgevoerde en nog niet uitgevoerde, maar nog geldige orders van Cliënt.

1.4. Cliënt heeft geen recht op meer of andere diensten van VEC dan die genoemd in lid 2 en lid 3 van dit artikel. VEC verstrekt aan Cliënt geen adviezen over diens beleggingen noch over diens specifieke transacties in financiële instrumenten. Cliënt geeft uitdrukkelijk aan VEC te kennen geen advies van VEC te wensen noch nodig te hebben en de (hogere) vergoedingen niet te willen dragen die verbonden zijn aan andere vormen van dienstverlening van VEC welke gepaard gaan met (de mogelijkheid van) advisering. Cliënt staat er jegens VEC voor in dat hij de kennis en ervaring heeft om de reikwijdte en de risico's van zijn orders te overzien. Cliënt wenst niet dat VEC zijn orders, transacties of beleggingen toetst aan een beleggingsdoelstelling, risicoprofiel of anderszins, en VEC is daartoe ook niet in staat noch bereid, en de dienstverlening houdt zodanige toetsing niet in. Cliënt bevestigt hierbij voorzover nodig nogmaals dat hij alle verantwoordelijkheid voor zijn orders en beleggingsbeleid zelf kan en wil dragen en dat hij beseft dat VEC nimmer voor de gevolgen van die orders en dat beleid aansprakelijk kan worden gesteld, aangezien de rol van VEC uitdrukkelijk beperkt is tot de diensten vermeld in lid 2 en 3 hierboven. VEC respecteert deze wens en opdracht van Cliënt. Partijen hebben dientengevolge uit de diverse beschikbare producten en diensten die VEC aan beleggers aanbiedt, gekozen voor de dienst "Beleggingsbemiddeling/Orderexecutie".

2. Doelstellingen en beperkingen

2.1. Cliënt zal VEC een opgave verstrekken van zijn beleggingsdoelstellingen, welke doelstellingen door VEC schriftelijk zullen worden vastgelegd. Cliënt zal controleren of zijn doelstellingen juist zijn omschreven, alvorens de Verklaring van Aanvaarding te ondertekenen.

2.2. Cliënt is voorts bevoegd aan VEC specificaties te verstrekken ter zake kwalitatieve en/of kwantitatieve beperkingen ten aanzien van de (categorieën van) financiële instrumenten waarin dan wel financiële markten waarop mag worden belegd, welke opgave eveneens schriftelijk zal worden vastgelegd.

2.3. Indien Cliënt wijzigingen wil aanbrengen in de gegevens als bedoeld in lid 1 en 2 van dit artikel, dient hij dat schriftelijk aan VEC mede te delen. Dergelijke wijzigingen worden van kracht indien en zodra VEC de ontvangst schriftelijk heeft bevestigd en heeft verklaard dat zij de wijzigingen in acht zal nemen. Indien VEC

daartoe niet bereid is, deelt zij dit prompt aan Cliënt mee.

3. Orders, instructies

3.1. Cliënt kan VEC mondelinge en schriftelijke orders geven, voor het - voor rekening en risico van Cliënt – (laten) verrichten van transacties in financiële instrumenten. VEC draagt ervoor zorg dat de orders van Cliënt in beginsel onverwijld worden uitgevoerd in overeenstemming met haar algemene zorgplicht, tenzij een bijzondere, tussen partijen van kracht zijnde bepaling zich daartegen verzet.

3.2. Ingeval Cliënt zijn order schriftelijk aan VEC opgeeft (waaronder begrepen per brief, fax of e-mailbericht), brengt dat het risico met zich mee dat deze order niet direct wordt ontvangen door de medewerker die de order moet (laten) uitvoeren. Dat kan leiden tot vertraging in de uitvoering. Cliënt draagt dat risico zelf. Voor het opgeven van spoedeisende, schriftelijke orders dient Cliënt met VEC vooraf nadere afspraken te maken.

3.3. VEC draagt ervoor zorg dat onverwijld na ontvangst van orders de materiële details worden geregistreerd, zoals de inhoud van de order, datum en tijdstip van ontvangst, alsmede de naam van de ontvangende medewerker.

3.4. Orders gelden - behoudens andersluidende afspraak - als geldig voor de beursdag van binnenkomst (dagorders).

3.5. Cliënt kan door hem gegeven orders herroepen, mits herroeping VEC zo tijdig bereikt dat zij de uitvoering van de order redelijkerwijs nog kan stopzetten.

3.6. Op gewone handelsdagen dienen orders van Cliënt tot aankoop en verkoop van financiële instrumenten en orders tot uitoefening van opties en/of andere derivaten door VEC te zijn ontvangen uiterlijk 15 minuten voor het tijdstip waarop de handel op de beurs in dat fonds sluit, alles behoudens andersluidende afspraak. Komt een order later binnen dan zal VEC bezien of uitvoering redelijkerwijs nog mogelijk is, doch zij aanvaardt daarvoor geen verantwoordelijkheid.

3.7. Met betrekking tot elke order tot aankoop van financiële instrumenten en/of andere waarden zal Cliënt ervoor zorg dragen dat zijn rekening bij de bank, waarop de transacties plaatsvinden, voldoende bestedingsruimte bevat om de aankoopprijs te voldoen.

3.8. VEC kan weigeren orders uit te voeren indien zij in redelijkheid van mening kan zijn dat er een belangrijke wijziging is of dreigt in de financiële positie van Cliënt. VEC is niet gehouden die informatie eerst te verifiëren of de feitelijke juistheid ervan te bewijzen.

3.9. Instructies van Cliënt tot uitoefening van opties en/of andere derivaten kunnen niet worden uitgevoerd indien deze niet door VEC zijn ontvangen op de laatste beursdag voor de dag van expiratie en uiterlijk 15

minuten voor het tijdstip waarop de handel op de beurs in dat fonds sluit, alles behoudens andersluidende afspraak.

3.10. Het in lid 6 en lid 9 van dit artikel bepaalde is uitsluitend van toepassing op transacties in aan Nederlandse beurzen genoteerde financiële instrumenten. Indien Cliënt orders geeft voor transacties in niet-beursgenoteerde financiële instrumenten of orders geeft voor transacties in aan buitenlandse beurzen genoteerde financiële instrumenten, dan worden de in lid 6 en lid 9 bedoelde tijdstippen door VEC op aanvraag aan Cliënt verstrekt.

3.11. Bij gebreke van tijdige instructie(s) van Cliënt op de laatste beursdag voor expiratie heeft VEC het recht, zonder daartoe ooit verplicht te zijn, opties voor rekening en risico van Cliënt uit te oefenen (of de desbetreffende long-positie te sluiten), wanneer dat naar de redelijke verwachting van VEC in het voordeel van Cliënt is. Indien Cliënt verlangt dat VEC geen actie in hiervoor bedoelde zin onderneemt, dan dient Cliënt dit aan VEC te melden uiterlijk op het tijdstip tot hetwelk hij krachtens lid 9 en lid 10 van dit artikel instructies kan geven.

4. Administratie

4.1. VEC zal voor eigen rekening een beperkte administratie bijhouden van de beleggingsportefeuille van Cliënt, welke voldoet aan de daaraan bij of krachtens de Wet op het financieel toezicht gestelde eisen.

4.2. VEC houdt in ieder geval voor eigen rekening een administratie voor Cliënt bij van diens effectenorders. Deze orderadministratie geeft weer:

- (1) de financiële instrumenten en de aantallen waarop de orders betrekking hebben;
- (2) de limieten die door Cliënt zijn aangegeven;
- (3) de datum en het tijdstip waarop de order is ontvangen;
- (4) de soort van de order, alsmede de overige gegevens met betrekking tot de wijze waarop Cliënt de order wil laten uitvoeren;
- (5) de tijdstippen waarop de uitgevoerde orders aan VEC zijn bevestigd;
- (6) een overzicht van lopende orders welke nog niet zijn uitgevoerd.

4.3. VEC zal (ten minste) één keer per kwartaal aan Cliënt een schriftelijke opgave verstrekken, welke een getrouw en volledig overzicht geeft van de waarde en samenstelling van het vermogen per de datum van die opgave.

4.4. De opgave bedoeld in het vorige artikellid bevat ten minste de volgende gegevens:

- (1) de samenstelling naar soort financiële instrumenten, naar individuele financiële instrumenten en de marktwaarde van het vermogen;
- (2) een specificatie van de mutaties in het vermogen sedert de laatst voorafgaande opgave;
- (3) de berekening van de op dat moment gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten; en
- (4) de aan Cliënt in rekening gebrachte, respectievelijk in rekening te brengen kosten van de dienstverlening

door VEC en overige kosten.

4.5. Financiële instrumenten in de beleggingsportefeuille van Cliënt worden gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de laatst bekende beurskoers dan wel andere reële waarde.

4.6. Naast deze en de gebruikelijke rapportage van de bank, kan VEC op verzoek van Cliënt een overzicht doen toekomen van zijn vermogen.

4.7. VEC zal Client (tussentijds) informeren, indien de totale waarde van het vermogen met 10% of meer is gedaald vergeleken met de waarde van het vermogen in de laatste aan Cliënt toegezonden kwartaalopgave. Cliënt stemt ermee in dat Cliënt niet apart door VEC wordt geïnformeerd over koersdalingen van 10% of meer van individuele financiële instrumenten in de geld- en effectenrekening(en).

4.8. Ten minste jaarlijks zal VEC aan Cliënt een overzicht verstrekken van de totale kosten die verband houden met de dienstverlening. De totale kosten bestaan enerzijds uit directe kosten van de dienstverlening, die rechtstreeks door met name VEC en de bank bij Cliënt in rekening worden gebracht, en anderzijds uit indirecte kosten, die gerelateerd zijn aan de financiële instrumenten in de portefeuille van Cliënt. Het cumulatieve effect van de totale kosten op het (verwachte) rendement zal door middel van een illustratie worden gegeven.

4.9. Cliënt is gehouden de in lid 4 van dit artikel genoemde gegevens bij ontvangst te controleren en zal bij onduidelijkheden onverwijld contact opnemen met VEC.

KENMERKEN VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN DAARAAN VERBONDEN SPECIFIEKE RISICO'S

ALGEMENE BESCHRIJVING KENMERKEN EN RISICO'S FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Aan alle vormen van beleggen zijn risico's verbonden. De risico's zijn afhankelijk van de aard van de belegging. Een belegging kan in meer of mindere mate speculatief of onderhevig aan (forse) koersschommelingen zijn. Bijna altijd geldt dat een belegging met een hoger verwacht rendement grotere risico's met zich meebrengt. Zeker bij het beleggen in buitenlandse financiële instrumenten kan de overheidspolitiek in het desbetreffende land gevolgen hebben voor de waarde van de belegging en daarmee forse koersschommelingen in de belegging veroorzaken. Daarnaast dient bij het beleggen in veel buitenlandse financiële instrumenten rekening te worden gehouden met een additioneel risico, het valutarisico.

Hieronder worden de kenmerken van diverse soorten financiële instrumenten besproken, alsmede de daaraan verbonden specifieke beleggingsrisico's. De beschrijving is niet limitatief, maar is bedoeld om een globale aanduiding te geven van die kenmerken en risico's.

Aandelen en certificaten van aandelen

Aandelen zijn deelnemingen in het aandelenkapitaal van een vennootschap en kunnen op naam zijn gesteld of aan toonder luiden. De aandeelhouder mag zich - economisch gezien - beschouwen als een bezitter van een deel van het vermogen van een onderneming. Hij bezit daardoor een bepaalde zeggenschap en het recht op een uitkering (dividend). In geval van (de angst voor) een faillissement, maar ook in andere gevallen, kan de waarde teruglopen tot nul. Bij aandelen is daarom sprake van risicodragend kapitaal.

Certificaten van aandelen zijn effecten die originele aandelen vertegenwoordigen. De aandelen zelf zijn meestal in beheer bij een administratiekantoor. Certificaathouders zijn als het ware deelgerechtigd in de onderliggende aandelen. Niet alle rechten die zijn verbonden aan aandelen, zijn ook van toepassing op certificaten van aandelen. Vaak is bijvoorbeeld de aan aandelen verbonden zeggenschap bij de certificaten beperkt.

De waardeontwikkeling - de aandelenkoers - wordt in eerste instantie beïnvloed door de resultatenontwikkeling en de winstvooruitzichten van de desbetreffende onderneming, maar ook door algemene economische, politieke en emotionele factoren. Daarnaast speelt de dividendpolitiek van de betrokken vennootschap een rol. Aandeelhouders komen pas voor dividend in aanmerking, nadat alle overige kapitaalverschaffers het aan hen toekomende rendement hebben ontvangen. Een aandelenbelegging kan onderhevig zijn aan (forse) koersschommelingen. Als een vennootschap wordt geliquideerd, staat de aandeelhouder bij verdeling van het liquidatiesaldo achteraan in de rij en komt hij bijvoorbeeld in rangorde na de obligatiehouders.

Het risico kan derhalve per onderneming sterk verschillen. Ook kan de liquiditeit of wel de mate van verhandelbaarheid van een aandeel van belang zijn. Zo bestaan naast courante aandelen (aandelen die zijn genoteerd aan een officiële effectenbeurs en waarin een regelmatige handel bestaat) ook incurante aandelen. De handel in deze aandelen verloopt minder gemakkelijk, omdat er weinig of geen aanbod voor bestaat of niet

dagelijks in wordt gehandeld. Een omvangrijke aan- of verkoop wordt direct vertaald in een oplopende of dalende koers. Bij de aan- of verkoop van dergelijke aandelen loopt de belegger dus het risico dat deze niet op het gewenste moment kunnen worden verhandeld.

De risico's van een belegging in aandelen kunnen dus zeer verschillend zijn, afhankelijk van onder meer de ontwikkelingen bij de onderneming en de kwaliteit van het management, maar ook van marktwerking (vraag en aanbod). De risico's kunnen zeer groot zijn.

Obligaties

Obligaties zijn schuldbrieven van een lening, uitgegeven door een (overheids)instelling. Over de schuld wordt door die instelling over het algemeen een vooraf overeengekomen rente vergoed. Kort samengevat kan men een obligatie karakteriseren als een schuldbekentenis aan toonder voor een bepaald bedrag en een veelal vooraf bekende rente. Nagenoeg alle obligaties zijn aflosbaar. Obligaties behoren tot het zogenaamde vreemd vermogen van de uitgevende instelling.

Er bestaan bijzondere vormen van obligaties. Deze bijzondere vormen kunnen betrekking hebben op de wijze van rentebetaling, de wijze van aflossing, de wijze van uitgifte en bijzondere leningsvoorwaarden. Het rendement op de obligatie kan bijvoorbeeld (mede) afhankelijk worden gesteld van de geldende rentestand (zoals rente-indexobligaties, floating rate notes of CMS-floaters), verschillen tussen de lange en korte rente (zogenaamde steepeners) of van de winst van de instelling die de obligatie heeft uitgegeven (zoals winstdelende obligaties en inkomstenobligaties). Er bestaan ook obligaties waarop geen rente wordt uitbetaald (zerobonds). Het rendement op deze obligaties wordt verkregen uit het verschil tussen de uitgiftekoers en de latere (hogere) aflossingskoers. Verder worden obligaties, al dan niet in combinatie met bovenstaande bijzondere eigenschappen, uitgegeven met een zogenaamd eeuwigdurend karakter (de zogenaamde perpetuele obligaties), obligaties met een zeer lange looptijd die vaak ook achtergesteld zijn ten opzichte van andere crediteuren.

Ook een belegging in obligaties draagt risico's met zich mee. De beurskoers van een obligatie is over het algemeen in de eerste plaats afhankelijk van de rentestand, zodat (forse) koersschommelingen kunnen plaatsvinden. Voorts is de gegoedheid van de uitgevende instelling belangrijk (debiteurenrisico: de mate waarin de rentebetalingen en terugbetaling van de hoofdsom zeker zijn). In het algemeen houdt een lening van de West-Europese overheden of bedrijven met een hoge rating (kredietbeoordeling) een beperkt debiteurenrisico in. Daarentegen kunnen obligaties van andere ondernemingen of buitenlandse overheden wel degelijk een fors debiteurenrisico in zich hebben. Obligaties die zijn uitgegeven door minder solide instellingen worden 'high-yield' obligaties genoemd.

Ingeval van faillissement van de uitgevende instelling gelden de obligatiehouders - afhankelijk van het soort lening - veelal als concurrente onverzekerde crediteuren van de uitgevende instelling, tenzij ten behoeve van de obligatiehouder een speciale zekerheid is bedongen. Ingeval van buitenlandse obligaties is er ook nog een valutarisico.

Achtergestelde obligaties, obligaties met een (zeer) lange looptijd of combinaties daarvan zijn over het algemeen risicovoller.

Converteerbare obligaties

De converteerbare obligatie (convertible) is een obligatie die gedurende de zogenaamde conversieperiode tegen de conversiekoers, onder bepaalde voorwaarden (meestal op verzoek van de belegger), al dan niet met een verrekening in contanten, kan worden omgewisseld in aandelen. De keuzemogelijkheid om de converteerbare obligatie om te zetten in aandelen ligt bij de obligatiehouder.

Een converteerbare obligatie vertoont kenmerken van zowel een obligatie als een aandeel. Voor de risico's wordt derhalve verwezen naar de risico's die zijn verbonden aan deze effecten.

Reverse convertible bonds

De reverse convertible bond is een bijzondere obligatievorm. De hoofdsom kan namelijk worden afgelost in contanten a pari of in aandelen van de betreffende onderliggende waarde. Aflossing geschiedt in aandelen van de onderliggende waarde, indien de beurskoers van de betreffende onderliggende waarde op een vastgesteld tijdstip of gedurende een vastgestelde periode een vastgelegde referentievoets raakt of neerwaarts doorbroken heeft. Deze voorwaarden worden bij uitgifte van een reverse convertible bond vastgelegd en zijn onherroepbaar. De belegger heeft hierin geen keuzemogelijkheid. De houder van een reverse convertible bond kan op de aflooptdatum van zijn effect worden geconfronteerd met een aflossing in onderliggende aandelen in plaats van een uitkering van de hoofdsom in contanten. Deze aandelen kunnen een (fors) lagere waarde hebben dan de hoofdsom. Tegenover dit risico van een (fors) negatieve waardeontwikkeling staat een bovengemiddelde tot hoge rentevergoeding.

Een reverse convertible bond vertoont kenmerken van zowel een aandeel, een obligatie als het schrijven van een put-optie. Voor de risico's wordt derhalve verwezen naar de risico's die zijn verbonden aan deze financiële instrumenten.

Warrants

Een warrant vertegenwoordigt het recht om gedurende een vastgestelde periode een bepaald aantal (certificaten van) aandelen of obligaties (of in een enkel geval een bepaalde hoeveelheid vreemde valuta) te kopen tegen een vooraf vastgestelde prijs van de vennootschap, die ze beschikbaar heeft gesteld. Een warrant lijkt op een optie met dien verstande dat een warrant een recht vertegenwoordigt jegens de betrokken onderneming. Aan een warrant zijn niet de rechten verbonden die wel aan een aandeel of obligatie toekomen. Zo heeft de houder van een warrant geen stemrecht op vergaderingen van aandeelhouders en krijgt de houder van een warrant geen rente of dividend uitbetaald.

De prijsvorming van een warrant komt sterk overeen met die van een optie. De beurskoers en beweeglijkheid van bijvoorbeeld de onderliggende aandelen, het dividend op deze aandelen, de uitoefenprijs en de resterende looptijd van de warrant zijn van doorslaggevende betekenis voor de beurskoers van een warrant. Net als bij

opties werken de koersfluctuaties van bijvoorbeeld de onderliggende aandelen in versterkte mate door in de beurskoers van de warrant. Warrants kunnen dus erg beweeglijk zijn.

De risico's die zijn verbonden aan warrants zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van opties.

Opties

Een optie geeft de koper het recht gedurende een vastgestelde termijn (de looptijd) een vaste hoeveelheid van een onderliggende waarde tegen een overeengekomen prijs te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie). Met onderliggende waarde bedoelt men een vast aantal aandelen of obligaties, een hoeveelheid van een product of grondstof, een index of valuta.

De soorten, typen, contractgrootten en bijzonderheden van opties verschillen van beurs tot beurs. Beurzen geven vaak informatie omtrent de bij hen genoteerde en verhandelde opties op het internet

Werking van opties

Een belegger die een optie koopt, doet dat door een zogenoemde openingskoop en wordt de koper genoemd. Het bedrag dat een belegger voor de optie betaalt, heet premie. De kooppositie die nu ontstaat in call- of putopties wordt ook wel een long-positie genoemd. De koper heeft het recht gedurende de looptijd per optie de vaste hoeveelheid van de onderliggende waarde tegen een vastgestelde prijs te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie). De optie houdt ooit op te bestaan; men noemt dat de expiratie van de optie. Als de koper van zijn recht gebruik wil maken, moet hij zijn optie uitoefenen. Dit kan alleen gedurende de looptijd. Bij sommige beurzen en typen opties kan men dat slechts op het eind van de looptijd althans op een bepaald moment doen. Na expiratie bestaat de optie en dus het recht in elk geval niet meer. Als de koper zijn recht tijdens de looptijd niet heeft uitgeoefend, loopt zijn optie waardeloos af en heeft hij als verlies de premie die hij heeft betaald. Meer dan de betaalde premie kan de koper van een optie niet verliezen.

Als een koper zijn optie gedurende de looptijd kwijt wil, kan hij dat doen door de optie te verkopen. Dat doet hij door een sluitingsverkoop.

Tegenover de koper, die een recht heeft gekocht, staat de verkoper, die ook wel schrijver wordt genoemd. De schrijver is zijn positie aangegaan door middel van een openingsverkoop. De schrijver heeft de plicht, als de koper dat eist, de onderliggende waarde te leveren (in het geval van een calloptie) of af te nemen (in het geval van een putoptie). De positie van de schrijver noemt men ook wel een short-positie. De schrijver ontvangt op het moment van het aangaan van de short-positie de premie die de koper heeft betaald. Als de schrijver gedurende de looptijd niet wordt 'aangewezen', bestaat de winst van de schrijver uit de ontvangen premie. Als een schrijver van een optie zijn positie gedurende de looptijd wil terugdraaien, kan hij dat doen door de optie terug te kopen. Dat doet hij door een sluitingsaankoop.

Indien iemand een calloptie schrijft terwijl hij de onderliggende waarde zelf bezit, wordt de optie als 'gedekt' aangemerkt. Een belegger kan ook een calloptie schrijven zonder dat hij de onderliggende waarde bezit. In zo'n

geval spreekt men over 'ongedekt' schrijven. Geschreven putopties zijn altijd ongedekt. Aan short-posities zijn grote risico's verbonden. Om er zeker van te zijn dat een schrijver van opties aan zijn verplichtingen kan voldoen, dient de schrijver een zekerheid (margin) te voldoen.

Als een koper een optie koopt, wordt er in economische zin een contract gesloten tussen hem en de verkopende partij. Er is echter geen directe relatie tussen de koper en de schrijver van een optie. Een instituut, dat de clearing wordt genoemd, administreert alle long- en short-posities die als gevolg van de handel zijn ontstaan en stelt zich juridisch gezien op tussen koper en verkoper. Doorgaans zitten tussen koper en verkoper en het clearinginstituut aan beide zijden nog meer schakels, zoals hun bank of beleggingsonderneming en een zogeheten clearing member. Koper en schrijver kennen elkaar dus niet.

Aan het kopen en verkopen van opties zijn risico's verbonden. Een belegger dient niet over te gaan tot het kopen van een optie indien hij niet in staat is de betaalde premie te verliezen. Bovendien moet een belegger geen optie schrijven als hij niet in staat is een aanzienlijk financieel verlies te lijden.

Futures

Een future is een termijncontract. Bij het sluiten van een termijncontract komen koper en verkoper overeen de onderliggende waarde op een tijdstip in de toekomst, op expiratie, tegen een bepaalde prijs met elkaar te verhandelen. Beiden hebben hierbij op expiratie een verplichting: de koper heeft de verplichting de onderliggende waarde af te nemen en de verkoper heeft de verplichting de onderliggende waarde te leveren. De koers van een future komt tot stand door vraag en aanbod, maar heeft veelal een relatie met de onderliggende waarde. Er bestaan futures op diverse onderliggende waarden, zoals bijvoorbeeld aandelen, aandelenindices, commodities (goederen) en valuta.

De koers van een future is niet altijd gelijk aan de koers van de onderliggende waarde. Behalve door de koers van de onderliggende waarde, wordt de futurekoers ook beïnvloed door onder andere het marktsentiment, de rentestand en de eventuele dividenden of coupons die over de onderliggende waarde worden uitgekeerd. Daardoor kan het voorkomen dat een koersstijging of -daling van de onderliggende waarde niet of niet evenredig is terug te vinden in de koersontwikkeling van de future. Stijgt de koers van de onderliggende waarde, dan stijgt in de regel de koers van de future.

De soorten, typen, contractgrootten en bijzonderheden van futures verschillen van beurs tot beurs. Beurzen geven vaak informatie omtrent de bij hen genoteerde en verhandelde futures op het internet.

Werking van futures/ termijncontracten

Een belegger kan een future kopen of verkopen. Een belegger die een future koopt, doet een openingsaankoop. Hierdoor creëert hij een long-positie, een ander woord voor kooppositie. In principe maakt de koper winst als de koers van zijn future stijgt en verlies als de koers van zijn future daalt. Een belegger die een future verkoopt, doet een openingsverkoop. Door de openingsverkoop creëert de belegger een short-positie. De verkoper maakt winst als de koers van de future die hij heeft verkocht, daalt en verlies als de koers van de verkochte future

stijgt.

Indien de koper zijn long-positie wil liquideren, kan hij dit doen door zijn future weer te verkopen. Hij verricht dan een sluitingsverkoop. Indien de verkoper zijn short-positie wil liquideren, kan hij dit doen door een future te kopen. Hij verricht dan een sluitingsaankoop.

Kenmerkend voor de handel in futures is dat de investering bij het openen van de positie alleen bestaat uit een zekerheid (de initial margin). Deze zekerheid dient ter nakoming van de verplichtingen die uit het termijncontract voortvloeien. VEC en/of de bank bepaalt de soort en hoeveelheid zekerheid die zij van Cliënt verlangt. Winsten en verliezen kunnen van dag tot dag worden bijgehouden en direct in geld verrekend op basis van de slotkoers van de betreffende future. Andere berekeningen zijn ook mogelijk. Een belegger dient niet in futures te handelen indien hij niet in staat is om een mogelijk aanzienlijk financieel nadeel te lijden.

Er is geen directe relatie tussen de koper en de verkoper van een future. Door een openingsaankoop of openingsverkoop van futures krijgt een belegger uitsluitend een rechtsverhouding met de beleggingsonderneming waar hij zijn positie in futures aanhoudt. Deze heeft op zijn beurt een rechtsverhouding met een clearing member. Een clearing member is een toegelaten instelling van het clearinginstituut, dat zich bezig houdt met de afwikkeling en administratie van termijncontracten. Als gevolg van deze getrapte structuur leiden openstaande posities in futures uitsluitend tot verplichtingen van het clearinginstituut jegens de clearing members. De clearing members houden de posities in futures aan op eigen naam, maar voor rekening en risico van de beleggingsondernemingen. Voor de solvabiliteit van de beleggingsonderneming, die namens een belegger optreedt, staan de clearing members en het clearinginstituut niet in. De structuur die hier is beschreven geldt van oudsher op optie- en termijnmarkten. Van beurs tot beurs kan de structuur afwijken.

Beleggingsfondsen

Beleggingsinstellingen kunnen worden onderscheiden in beleggingsmaatschappijen en beleggingsfondsen. In het algemeen worden beiden categorieën 'beleggingsfondsen' genoemd. Bij beleggingsfondsen wordt vermogen van aandeelhouders of participanten ondergebracht ter collectieve belegging, veelal in financiële instrumenten als aandelen, obligaties, opties en futures of een combinatie hiervan. Alle risico's van aandelen en obligaties kunnen, afhankelijk van de samenstelling van de portefeuille, ook voor beleggingsfondsen gelden. Daarnaast zijn er beleggingsfondsen in onder meer private equity, vastgoed, grondstoffen en edelmetalen.

Ieder beleggingsfonds heeft zijn eigen kenmerken ten aanzien van onder andere structuur, beleggingsstijl, verhandelbaarheid, rendement, risico's en kosten. Index trackers (zie hierna) zijn ook te kwalificeren als een beleggingsfonds. De unieke kenmerken zijn per beleggingsfonds beschreven in een prospectus en eventueel andere documentatie.

De risico's van een belegging in beleggingsfondsen kunnen dus zeer verschillend zijn, afhankelijk van de soort financiële instrumenten waarin belegd wordt en van ontwikkelingen op de financiële markten. Hierbij zij eveneens verwezen naar de hieronder genoemde risico's bij index trackers.

Bij zogeheten open-end beleggingsfondsen is toe- en uittreding door de deelnemers in beginsel onbeperkt en eenvoudig mogelijk. Het aantal uitstaande deelnemingsrechten (participaties) is niet begrensd en de waarde van een deelnemingsrecht wordt bepaald door de waarde van de onderliggende beleggingen. Bij closed-end beleggingsfondsen ligt het aantal uitstaande deelnemingsrechten in principe vast. Tijdens de looptijd is in- en uittreden in de regel niet, of slechts onder voorwaarden, mogelijk. Dergelijke deelnemingsrechten zijn derhalve niet makkelijk verhandelbaar.

Index trackers

Een tracker (of ETF: Exchange Traded Fund) is een op een gereglementeerde markt genoteerd open-end beleggingsfonds dat tracht het rendement van een bepaalde index te weerspiegelen door een gediversificeerd onderliggend mandje van activa te houden. Het rendement van een tracker wordt bepaald door onder andere het rendement van het mandje van activa en de kosten van de uitgevende instelling.

Een belegging in trackers draagt risico's met zich gelijk aan die van de onderliggende index. Zo heeft een tracker op een aandelenindex dezelfde risico's die gelden voor beleggen in aandelen. Bovendien geldt bijzonder voor een tracker het risico van een niet perfecte weerspiegeling van de onderliggende index (tracking error risico).

Trackers zijn er in veel verschillende soorten. Naast trackers op allerlei aandelenindices (o.a. wereldwijd, regionaal, landen, opkomende markten, sectoren, hoofdfonds of mid/smallcap niveau, vastgoed, hefboom/short) bestaan er vele obligatietrackers (o.a. staatsobligaties, bedrijfsobligaties, high yield, opkomende markten), grondstoffentrackers, trackers op alternatieven (o.a. hedgefonds, private equity) en valutatrackers.

Meer specifiek kunnen de volgende risico's worden onderscheiden (niet limitatief): koersrisico, geografisch en sector risico, valutarisico, risico van afwijking van de index, tegenpartijrisico (bijvoorbeeld ingeval synthetische trackers), liquiditeitsrisico & bied/laat spread en fiscaal risico.

Hedge funds

Een hedge fund of hedgefonds is een beleggingsfonds waarbij de fondsbeheerder tracht een optimaal rendement te realiseren onafhankelijk van de richting van de beurs. De nadruk ligt op het behalen van een absoluut rendement en niet zozeer op het beter presteren dan een index. Een van de verschillen tussen hedgefondsen en klassieke beleggingsfondsen is dat hedgefondsen gebruik maken van een breder scala aan instrumenten en handelstechnieken. Zo kunnen derivaten worden gebruikt ter bescherming van het rendement of kunnen aandelen worden verkocht om te profiteren van dalende aandelenkoersen, zonder dat deze aandelen in het bezit zijn van het hedge fund (short verkopen). Beleggingstijlen betreffen o.a. convertible arbitrage, fixed-income arbitrage, event driven, global macro, market neutral, (semi) automated trading en discretionaire handel.

Aangezien het selecteren van hedgefondsen, die (veelal) niet als beleggingsfondsen onder toezicht staan, een

behoorlijke inspanning vergt, beleggen niet-professionele beleggers vaak in hedgefondsen via een ‘fund of hedge funds’. Deze funds of hedge funds beleggen zoveel mogelijk in succesvolle hedgefondsen en proberen de bestendigheid van het rendement te verbeteren door verschillende strategieën en beleggingswaarden te combineren. Het gebrek aan toezicht maakt de hedgefondssector ondoorzichtig. Het zelf beleggen via hedgefondsen vereist een gedegen kennis van de strategie, hefboom en liquiditeitsrisico van de hedgefondsen. Daarnaast is een goed begrip van complexe handels- en derivatenstrategieën van belang.

Private equity (niet-beursgenoteerd)

Private equity is een term die verwijst naar investeringen uit privaat vermogen in ondernemingen die niet beursgenoteerd zijn. Beleggen in private equity is ook mogelijk via beleggingsfondsen. Dit soort beleggingen zijn niet zelden te karakteriseren als investeringen in (startende) ondernemingen die zich nog niet hebben bewezen in de markt. In dat verband wordt ook wel gesproken over durfkapitaal. Tegenover de hoge risico’s, die met dit soort beleggingen gepaard gaan (o.a. lange termijn commitment, zeer beperkte verhandelbaarheid, waarderingsrisico, key person risico, hoge gevoeligheid voor de economische cyclus en daarmee faillissementsrisico) bestaat bij winstgevendheid van de onderneming ook kans op zeer hoog rendement.

Deze wijze van beleggen c.q. investeren geeft ook vaak recht op een aandelenbelang en daarmee zeggenschap over de (te voeren strategie van de) betreffende onderneming. Anderzijds kan ook worden belegd in ondernemingen die hun bestaansrecht al hebben verdiend en kapitaal zoeken om hun bedrijfsactiviteiten uit te bouwen.

Onroerend goed (niet-beursgenoteerd)

Beleggen in onroerend goed kan, behalve rechtstreeks, ook via beleggingsfondsen. Er zijn diverse vastgoed categorieën te onderscheiden, zoals woningen, winkels, kantoren (inclusief parkeren) en bedrijfsruimten. Daarnaast kan onderscheid worden gemaakt tussen projectontwikkeling en beheer van reeds bestaand onroerend goed. De rendementsperspectieven en risico’s zijn mede afhankelijk van de vastgoed categorie waarin wordt belegd en verschillen derhalve.

Relevante risico’s (kunnen) zijn het risico op negatieve waardeontwikkelingen (tussentijds of bij einde looptijd), leegstand, huurprijrisico, renterisico, onderhoudsrisico, fiscaal risico, liquiditeitsrisico, (her)financieringsrisico, looptijdrisico (uitloop), beperkte spreiding en beperkte verhandelbaarheid. Tevens kan sprake zijn van een toezichtrisico indien aanbieders van onroerend goed geen vergunning- en/of prospectusplicht hebben en daarmee niet onder toezicht staan van bijvoorbeeld de AFM.

Overige financiële instrumenten

Naast bovengenoemde soorten financiële instrumenten kan belegd worden in velerlei andere instrumenten waarbij de beleggingsrisico’s sterk uiteen kunnen lopen. Hierna worden enkele regelmatig aangeboden instrumenten kort nader omschreven, waarbij geen sprake is van een limitatieve opsomming.

Certificaten bieden de mogelijkheid op een relatieve eenvoudige manier te beleggen in een aandelenindex, grondstof of valuta. Over het algemeen kennen dergelijke certificaten geen aflooptdatum, geen garantieniveau en volgen zij één-op-één de koersontwikkeling van de onderliggende waarde.

De risico's die verbonden zijn aan certificaten zijn vergelijkbaar met de risico's aan beleggingen in de onderliggende waarde.

Garantieproducten, vaak onder de naam van garantiecertificaten of notes, zijn gebaseerd op een onderliggende waarde, bijvoorbeeld een aandelenindex. De constructie is veelal een samenstelling van een obligatie gecombineerd met een investering in een onderliggende waarde of een optie. De constructie zorgt er enerzijds voor dat aan het einde van de looptijd ten minste een minimum percentage van de nominale inleg wordt terugontvangen, anderzijds neemt de belegger deel in een mogelijke koersstijging van de onderliggende waarde. Bij een aantal garantieproducten bestaat de mogelijkheid tot een jaarlijkse uitbetaling.

Het risico bij een garantieproduct is enigszins beperkt, omdat de nominale inleg aan het einde van de looptijd gedeeltelijk of geheel wordt terugontvangen. Hierbij wordt er dan wel vanuit gegaan dat de instelling die de nominale inleg geheel of gedeeltelijk garandeert, zijn verplichtingen kan nakomen.

Turbo's en soortgelijke instrumenten onder andere namen (o.a. speeders en sprinters) zijn speculatieve producten met een hefboomwerking, waarbij de investering in de onderliggende waarde in hoge mate wordt gefinancierd met vreemd vermogen. Dit betekent dat een kleine procentuele verandering in een onderliggende waarde resulteert in een hogere procentuele verandering in de waarde van het turbo product, positief én negatief. Standaard wordt een stop-loss niveau gebruikt, waarop de turbo wordt beëindigd en de restwaarde wordt uitgekeerd. Onderliggende waarden kunnen indices, aandelen, grondstoffen, valuta's en obligaties zijn. Het risico van deze producten is dat de koers zeer snel kan dalen (en stijgen). De inleg kan volledig verloren gaan.

Buiten beurs handel

Naast de handel ter beurse vindt op schaal van betekenis ook handel in financiële instrumenten plaats buiten de beurzen om. Deze buiten beurs handel heeft haar specifieke eigenschappen.

Indien sprake is van de plaatsing c.q. handel in financiële instrumenten (ook wel private placements genaamd), die niet zullen worden toegelaten tot de notering aan een effectenbeurs of handelsplatform, zal doorgaans geen liquide markt bestaan. De liquiditeit van de handel in niet-beursgenoteerde producten kan (afhankelijk van de aard van het product) lager zijn dan bij beursgenoteerde producten. Dat kan ertoe leiden dat er een groot verschil ontstaat tussen bied- en laatprijs en dat gelimiteerde orders en zelfs bestensorders tot aankoop of verkoop niet kunnen worden uitgevoerd. De koers van een niet-beursgenoteerd financieel instrument wordt veelal slechts eenmaal per dag, week, maand of zelfs jaar vastgesteld. Bij niet-beursgenoteerde producten bestaat voorts het risico dat restricties zijn opgelegd ten aanzien van de verhandelbaarheid van het betreffende financieel instrument. Dat kan inhouden dat het financieel instrument in bepaalde perioden niet kan worden gekocht en verkocht.

Afwikkeling van transacties in niet-beursgenoteerde financiële instrumenten vindt doorgaans niet plaats via een centraal clearingsysteem, hetgeen een tegenpartijrisico oplevert (het risico dat de tegenpartij van de transacties de financiële instrumenten niet betaalt of niet levert). De afwikkeling van transacties in niet-beursgenoteerde financiële instrumenten (zowel bij eerste inschrijving als daarna) kan voorts geruime tijd in beslag nemen, waardoor - indien de betreffende financiële instrumenten in een andere valuta dan de euro luiden - Cliënt een valutarisico loopt.

TOT SLOT

Dit hoofdstuk kan niet alle kenmerken van alle (combinaties van) financiële instrumenten en de daaraan verbonden risico's beschrijven. In geval van significante afwijkingen van het bovenstaande, zal Cliënt op diens aanvraag schriftelijk van die afwijkende kenmerken en specifieke beleggingsrisico's op de hoogte worden gesteld. Ook in het geval voor Cliënt wordt gehandeld in financiële instrumenten die hierboven niet zijn beschreven, zal Cliënt op diens verzoek schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de kenmerken van deze financiële instrumenten en de daaraan verbonden specifieke risico's.

Bij het kiezen van beleggingsinstrumenten dient Cliënt een goede afweging te maken welke instrumenten binnen zijn of haar beleggingsdoelstelling vallen. Aan alle vormen van beleggen zijn in meer of mindere mate risico's verbonden. Met name het schrijven van ongedekte opties, termijncontracten (en opties op termijncontracten) kunnen zeer risicovol zijn. Cliënt dient alleen in deze risicovolle beleggingsinstrumenten te (doen) handelen indien Cliënt het (eventuele) verlies kan en wil dragen en zich terdege bewust is van de risico's.

BELEGGERSPROFIELEN

VEC zal haar diensten zoveel mogelijk in overeenstemming met het door Cliënt gekozen beleggersprofiel verrichten. VEC hanteert een vijftal beleggersprofielen:

Risicomijndend: met deze portefeuille wordt gestreefd naar het behalen van een (bruto) rendement van 4% gemiddeld per jaar, waarbij het neerwaarts risico over een periode van vijf jaar beperkt is. Cliënt streeft naar het in stand houden van het vermogen;

Dynamisch Inkomen: met deze portefeuille wordt gestreefd naar het behalen van een (bruto) rendement van 5% gemiddeld per jaar met neerwaarts risico van circa 10% over een periode van vijf jaar. Cliënt streeft naar het zoveel mogelijk in stand houden van het vermogen en het genereren van inkomen uit de beleggingen. Deze risico/rendement verhouding vereist minimaal een middellange beleggingshorizon, dat wil zeggen tussen de 5 en 10 jaar;

Dynamisch Groei: met deze portefeuille wordt gestreefd naar het behalen van een (bruto) rendement van 6% gemiddeld per jaar met een neerwaarts risico van circa 10% over een periode van vijf jaar. Deze risico/rendement verhouding vereist minimaal een middellange beleggingshorizon, dat wil zeggen tussen de 5 en 10 jaar;

Risicovol: met deze portefeuille wordt gestreefd naar het behalen van een (bruto) rendement van 7% per jaar met een neerwaarts risico van 15% of meer over een periode van vijf jaar. Consequentie van deze keuze is dat Cliënt bereid is te accepteren dat de waarde van de beleggingen zeer sterk kan fluctueren. Deze verhouding tussen risico en rendement vereist een lange beleggingshorizon van ten minste tien jaar. Cliënt is goed op de hoogte van de mogelijke risico's van aandelenbeleggingen en weet dat op korte termijn de koersen binnen de portefeuille fluctueren;

Absoluut: doelstelling van deze portefeuille is het behalen van een positief jaarlijks rendement. Cliënt is bereid grote risico's te lopen en als gevolg daarvan bereid forse waardedalingen te accepteren. Er kan sprake zijn van een speculatief beleggingsbeleid in de portefeuille.

Het hierboven genoemde bruto rendement betreft het nagestreefde rendement na kosten van de beleggingen in de portefeuille, maar voor de directe kosten van de dienstverlening door VEC en de depotbank.

In onderstaand schema worden de restricties met betrekking tot de Asset Allocatie weergegeven:

	Zakelijke waarden	Vastrentende waarden
	maximaal	maximaal
Risicomijdend	45%	100%
Dynamisch Inkomen	45%	100%
Dynamisch Groei	75%	100%
Risicovol	100%	50%
Absoluut	100%	100%

Tot zakelijke waarden worden individuele aandelen, aandelenbeleggingsfondsen, vastgoed beleggingsfondsen, zakelijke alternatieve beleggingen/beleggingsfondsen en derivaten (m.n. opties en futures) gerekend.

Tot vastrentende waarden worden individuele obligaties, obligatiebeleggingsfondsen, vastrentende alternatieve beleggingen/beleggingsfondsen en liquiditeiten gerekend.

Hoe hoger het beoogde rendement is, des te hoger is het risico dat moet worden genomen om te trachten dat rendement te behalen.

Naarmate de risicograad van een financieel instrument lager is, zal in het algemeen een rendement wordt behaald dat geringer is dan het rendement dat behaald kan worden bij beleggingen met een hogere risicograad.

Voor alle duidelijkheid vermeldt VEC dat er geen enkele garantie is dat de hierboven vermelde rendementen behaald zullen worden, noch dat eventuele verliezen beperkt zullen blijven tot de vermelde percentages.

ORDERUITVOERINGSBELEID, BENCHMARKING EN VERGOEDINGEN AAN DERDEN

ORDERUITVOERINGSBELEID

VEC is wettelijk verplicht een beleid te hebben met betrekking tot het uitvoeren van transacties. Dit beleid moet transparant zijn en worden gecommuniceerd aan Cliënt. Centraal daarbij staat hoe VEC een zo goed mogelijke uitvoering van orders bewerkstelligt.

VEC streeft er naar dat het best mogelijke resultaat wordt behaald bij de uitvoering van gegeven orders voor de portefeuille van Cliënt (“best execution”), rekening houdend met de door de wet ten aanzien van de uitvoering van orders gestelde eisen (prijs van de financiële instrumenten, de uitvoeringskosten, de snelheid, de waarschijnlijkheid van uitvoering en afwikkeling, de omvang en de aard van de orders) en met de overige omstandigheden die naar de mening van VEC van belang zijn voor een optimale dienstverlening (kennis, ervaring en serviceniveau). De prijs van de financiële instrumenten, de snelheid van uitvoering en de waarschijnlijkheid van uitvoering en afwikkeling wegen hierbij relatief zwaar. Specifieke instructies van Cliënt kunnen VEC overigens beletten om “best execution” te realiseren.

Hieronder wordt aangegeven hoe VEC omgaat met transacties c.q. “best execution” in de verschillende beleggingscategorieën waarin VEC actief is.

Aandelen, index trackers en derivaten

Orders worden zo snel mogelijk na ontvangst door VEC uitgevoerd via het kanaal waarbij de beste executie voor Cliënt kan worden gerealiseerd. Dit kan enerzijds via het elektronische handelsplatform Bloomberg, waarbij enkele banken zijn geselecteerd die de orders verder uitvoeren op een beurs of handelsplatform, en anderzijds rechtstreeks via de (depot)banken die de orders op vergelijkbare wijze op een beurs of handelsplatform uitvoeren. Desbetreffende banken hebben eveneens de verplichting om “best execution” te realiseren. VEC is geen marketmaker en heeft ook geen eigen posities, dus zal geen financiële instrumenten kopen of verkopen van of voor een eigen positie en daarop extra toeslagen berekenen.

De andere partijen die ingeschakeld worden om tot uitvoering van een order te komen, zullen hiervoor kosten in rekening brengen. Deze zullen doorberekend worden aan VEC, en zij zal deze aan Cliënt doorberekenen.

Obligaties en vergelijkbare vastrentende waarden

Veel (en tegenwoordig het merendeel van alle) obligaties en vergelijkbare vastrentende waarden worden verhandeld buiten Euronext of enige andere beurs, maar direct tussen banken en brokers via het elektronische handelsplatform Bloomberg. Omvang van vraag en aanbod van iedere individuele partij is daarbij van groot belang. Het komt om die reden regelmatig voor dat er grote prijsverschillen in biedingen en latingen zijn tussen partijen in dezelfde obligatie. Een van de consequenties daarvan is dat prijsvorming en daarmee ook de vaststelling wat “best execution” is, moeilijker te bepalen is. VEC voert de orders uit tegen de beste bieding c.q. lating in die betreffende obligatie (op Bloomberg of een beurs) op het moment van orderuitvoering, daarbij tevens rekening houdend met de andere door de wet ten aanzien van de uitvoering van orders gestelde eisen.

Beleggingsfondsen

Bij de invulling van het beleggingsbeleid kan VEC gebruik maken van beleggingsfondsen. VEC adviseert met name fondsen, waarbij kopers en verkopers voor wie op dezelfde dag een transactie wordt gedaan, tegen dezelfde koers worden afgerekend. VEC streeft er voorts naar alleen fondsen te selecteren, waarbij door het fonds geen of slechts lage aan- of verkoopkosten worden berekend. Ten behoeve van de uitvoering van orders wordt met name gebruik gemaakt van de zogeheten “fund services” van de (depot)banken. VEC ontvangt, met inachtneming van het navolgende, geen vergoedingen van (beheerders van) beleggingsfondsen. Voor zover VEC diensten verricht ten behoeve van dochtermaatschappij VEC Fondsbeheer B.V. en de door haar beheerde beleggingsfondsen, zullen de vergoedingen (met name in verband met de uitvoering van transacties in financiële instrumenten) op transparante wijze aan Cliënt kenbaar worden gemaakt.

De kenmerken, risico's en kostenstructuur van ieder beleggingsfonds kan Cliënt onder meer vinden op de factsheets, de essentiële beleggers informatie, het essentiële-informatiedocument en/of in de (vereenvoudigde) prospectussen van die fondsen. Op de website van de fondsaanbieders en Morningstar is deze informatie over het algemeen te vinden. Indien Cliënt deze informatie aanvullend nog wil ontvangen, kan deze kosteloos bij VEC worden opgevraagd.

Orders uitgevoerd door de (depot)bank

Voor zover VEC orders in financiële instrumenten aan de (depot)bank ter uitvoering doorgeeft, is het orderuitvoeringsbeleid van de bank maatgevend. Het orderuitvoeringsbeleid van de bank is op haar website gepubliceerd. Het orderuitvoeringsbeleid wordt periodiek geëvalueerd en wordt eveneens door de bank op haar website gepubliceerd.

Jaarlijkse evaluatie

Het orderuitvoeringsbeleid wordt ten minste jaarlijkse geëvalueerd door VEC. Indien nodig wordt het orderuitvoeringsbeleid aangepast. Cliënt zal hierover voor zover relevant worden geïnformeerd.

BENCHMARKING

VEC is verplicht voor haar vermogensbeheercliënten bij de periodieke vermogensrapportages een vergelijkingsmaatstaf (“benchmark”) te vermelden. VEC is een groot voorstander van informatievoorziening en transparantie en zeker als dit kan bijdragen tot het realiseren van de door Cliënt gestelde doelen. En daarin schuilt naar haar mening ook het risico van een te sterke focus op de vergelijking met een index, zeker op korte termijn. Het kan er namelijk toe leiden dat het realiseren van veel belangrijkere persoonlijke doelstellingen van Cliënt in het gedrang komen; zelden heeft VEC als doelstelling van een cliënt de wens vernomen om een bepaalde benchmark te behalen of verslaan. Desalniettemin zal VEC ter informatie de volgende indices vermelden bij de periodieke vermogensrapportages:

1. Zakelijke waarden: MSCI World (in Euro's)
2. Vastrentende waarden: SPDR Barclays 3-5 Year Euro Government Bond UCITS

VERGOEDINGEN AAN DERDEN

VEC kan aan derden die zich bezig houden met 'lead generation', eenmalige vergoedingen geven van (zeer) beperkte omvang. Deze zijn onafhankelijk van de vraag of de relatie Cliënt wordt.

BELANGRIJKE ADRESSEN

N.V. De Vereenigde Effecten Compagnie

Entrada 552

1114 AA Amsterdam

Telefoon: 0299 315778

Website: www.effectencompagnie.nl

E-mail: info@effectencompagnie.nl

VEC is in bezit van de vereiste vergunningen ingevolge de Wet op het financieel toezicht en staat onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank.

Autoriteit Financiële Markten (AFM) Postbus 11723 1001 GS AMSTERDAM Telefoon: 020 7972000 Website: www.afm.nl	De Nederlandsche Bank (DNB) Postbus 98 1000 AB AMSTERDAM Telefoon: 0800 0201068 Website: www.dnb.nl
Dutch Securities Institute (DSI) Postbus 3861 1001 AR AMSTERDAM Telefoon: 020 6201274 Website: www.dsi.nl	Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid) Postbus 93257 2509 AG DEN HAAG Telefoon: 070 3338999 Website: www.kifid.nl